

Sygn. akt I Ns 919/18

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2020 r.

Sąd Rejonowy w Łomży I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Jędrzejewska

Protokolant: Anna Świdorska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 lutego 2020 r. w Ł.

sprawy z wniosku K. G. (1)

z udziałem J. G., K. G. (2) i A. G.

o dział spadku

postanawia:

I. Ustalić, iż w skład spadku po **I. G. (1)** c. S. i S., zmarłej dnia 13 sierpnia 2017 r. w Ł. wchodzi:

- wierzytelność wobec (...) Banku (...) S.A. w W. z tytułu środków zgromadzonych na lokacie terminowej (...) w kwocie **1.915,44 zł**,

- wierzytelność wobec (...) Banku (...) S.A. w W. z tytułu środków zgromadzonych na lokacie oszczędnościowej Książeczce mieszkaniowej o nr (...) w kwocie **2.291,79 zł**,

- wierzytelność wobec K. G. (3) w kwocie **10.000 USD**.

II. Dokonać działu spadku w ten sposób, że na rzecz K. G. (1) J. G., K. G. (2) i A. G. przyznać po 1/4 części na rzecz każdego z nich:

- wierzytelność wobec (...) Banku (...) S.A. w W. z tytułu środków zgromadzonych na lokacie terminowej (...) w kwocie **1.915,44 zł**,

- wierzytelność wobec (...) Banku (...) S.A. w W. z tytułu środków zgromadzonych na lokacie oszczędnościowej Książeczce mieszkaniowej o nr (...) w kwocie **2.291,79 zł**,

- wierzytelność wobec K. G. (3) w kwocie **10.000 USD**.

III. Zasądzić od **J. G.** na rzecz **K. G. (1), K. G. (2) i A. G.** tytułem spłaty kwoty po 1.189,60 zł (jeden tysiąc osiemset dziewięćdziesiąt złotych sześćdziesiąt groszy) płatne w terminie 1 miesiąca od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia powyższemu terminowi płatności.

IV. Stwierdzić, iż zainteresowani ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

V. Odstąpić od obciążania zainteresowanych nieuiszczonymi kosztami sądowymi, które przejąć na rachunek Skarbu Państwa

UZASADNIENIE

Wnioskodawca K. G. (1) po ostatecznym sprecyzowaniu wniosku w piśmie procesowym z dnia 22.02.2019 r. (k.-46-49) wniósł o dokonanie działu spadku po I. G. (1) c. S. i S., zmarłej w dniu 13.08.2017 r. w Ł., w którego skład wchodzi: wierzytelność wobec (...) Banku (...) S.A. w W. z tytułu środków zgromadzonych na rachunku oszczędnościowo - rozliczeniowym (...) o nr (...) w kwocie 4.758,41 zł,

z tytułu środków zgromadzonych na lokacie terminowej (...) w kwocie 8.969,01 zł, z tytułu środków zgromadzonych na lokacie oszczędnościowej Książeczce mieszkaniowej o nr (...) w kwocie 2.291,79 zł, wierzytelność wobec K. G. (3) w kwocie 10.000 USD oraz kwota 35.600,93 USD wypłacona przez uczestnika J. G. z rachunków bieżących spadkodawczyni z Banku (...) S.A. I Oddział w Ł.. Wniósł o przyznanie powyższych wierzytelności po 1/4 części na rzecz każdego z zainteresowanych.

Uczestnik postępowania J. G. przychylił się do wniosku przyznając skład spadku za wyjątkiem kwoty 35.600,93 USD, która według niego stanowiła jego własność. Wniósł o przyznanie powyższych wierzytelności po 1/4 części na rzecz każdego z zainteresowanych.

Uczestniczki postępowania K. G. (2) i A. G. nie zajęły stanowiska w sprawie.

Sąd Rejonowy w Łomży ustalil i zważył, co następuje:

W dniu 13.08.2017 r. w Ł. zmarła I. G. (1) c. S. i S..

Sąd Rejonowy w Łomży prawomocnym postanowieniem z dnia 6.06.2018 r. – sygn. akt I Ns 622/17 stwierdził, iż spadek po niej na podstawie testamentu własnoręcznego, sporządzonego w dniu 28.08.2007 r. nabyli: wnuczka K. G. (2) (c. J. i E.) w 1/4 części, wnuczka A. G. (c. J. i E.) w 1/4 części, wnuk K. G. (1) (s. K. i E.) w 1/4 części, syn J. G. (s. A. i I. C.) w 1/4 części (postanowienie akta I Ns 622/17).

Spadkodawczyni w testamencie wskazała, że w „w banku przy ul. (...) w Ł. znajduje się kwota 33 tys., które należy podzielić na 4 części i przekazać każdą część: 1. K. G. (2). 2. A. G., 3. K. G. (1). Czwartą część pozostawiam memu synowi J....Natomiast Syn K. i M. G. już swoją sumę odebrał. Pieniądze w banku przy ul. (...), należały i należą do mego syna J., to samo dotyczy banku przy ul. (...). K. G. (3) polecam połowę sumy, odebranej w W., zwrócić swemu bratu J. G.” (testament k.-20 akt I Ns 622/17).

Spadkodawczyni I. G. (1) posiadała w (...) Banku (...) S.A. w W. rachunek oszczędnościowo - rozliczeniowy (...) o nr (...) ze stanem salda na datę otwarcia spadku w kwocie 4.758,41 zł, która została zlikwidowana w dniu 14.08.2017 r. przez J. G. (historia operacji k.-112). Pełnomocnictwo ogólne do powyższego rachunku posiadał J. G. od dnia 9.11.2007 r. (informacja k.-111, zeznania J. G. k.-158v-159).

Spadkodawczyni posiadała także lokatę terminową (...) ze stanem salda na datę otwarcia spadku w kwocie 8.969,01 zł, z której J. G. w dniu 16.08.2017 r. dokonał przelewu kwoty 6.087 zł i 1.000 zł na rachunek spadkodawczyni oszczędnościowo - rozliczeniowy (...) o nr (...) następnie w dniu 18.08.2017 r. dokonał wypłaty powyższych kwot, na pokrycie kosztów pogrzebu w kwocie 3.937 zł za usługi pogrzebowe, w kwocie 1.050 zł za obiad, w kwocie 1.100 zł za wieńce i w kwocie 1.000 zł za posługę pogrzebu (faktury i dowód wpłaty k.-207). Na datę orzekania w sprawie pozostała kwota 1.915,44 zł (historia operacji k.-112). Pełnomocnictwo ogólne do powyższego rachunku posiadał J. G. od dnia 27.04.2010 r. (informacja k.-111).

Spadkodawczyni posiadała także lokatę oszczędnościową Książeczkę Mieszkaniową o nr (...) ze stanem salda na datę otwarcia spadku w kwocie 2.291,79 zł (informacja (...) z dnia 12.03.2018 r. k.-41 akt I Ns 622/17).

Spadkodawczyni posiadała także lokatę w dolarach USA w Banku (...) S.A. I Oddział w Ł. nr (...), która została zlikwidowana w dniu 9.10.2008 r. w kwocie 10.043,54 USD i prześięgowana na rachunek nr (...), z którego w dniu 9.10.2008 r. dokonano wypłaty kwoty 10.043,54 USD i w dniu 22.04.2009r. dokonano przelewu w kwocie 266,82

USD na rachunek bieżący należący do J. G., zgodnie z jego dyspozycją jako pełnomocnika do rachunku (informacja (...)) z dnia 9.01.2019 r. k.-31, historia operacji k.-112).

Spadkodawczyni posiadała także lokatę w dolarach USA w Banku (...) S.A. I Oddział w Ł. nr (...) w kwocie 35.334,11 USD, która została zlikwidowana w dniu 22.04.2009 r. i przeksięgowana na rachunek nr (...), z którego w dniu 22.04.2009 r. dokonano przelewu w kwocie 35.334,11 USD na rachunek bieżący należący do J. G., zgodnie z jego dyspozycją jako pełnomocnika do rachunku (informacja (...) z dnia 9.01.2019 r. k.-31).

W dniu 12.07.2005 r. spadkodawczyni odwołała pełnomocnictwo udzielone synowi K. G. (3) do rachunku w Banku (...) S.A. III Oddział w W. (pismo z 21.07.2005 r. k.-90).

W dniu 29.08.2009 r. K. G. (3) pożyczył od spadkodawczyni kwotę 10.000 USD, której nie zwrócił (oświadczenie k.-49 akt I Ns 622/17, zeznania świadka K. G. (3) k.-92v-93v, H. Z. k.-93v-94v, I. G. (2) k.-191v, W. M. k.-191v-192, zeznania J. G. k.-158v-159).

Zgodnie z art. 684 kpc skład i wartość spadku ulegające podziałowi ustala sąd.

W ocenie Sądu w skład spadku po I. G. (1) c. S. i S., zmarłej dnia 13 sierpnia 2017 r. w Ł. wchodzi: wierzytelność wobec (...) Banku (...) S.A. w W. z tytułu środków zgromadzonych na lokacie terminowej (...) w kwocie 1.915,44 zł, co potwierdza historia operacji (k.-112). Stan salda na datę otwarcia spadku wynosił kwotę 8.969,01 zł, z której J. G. w dniu 16.08.2017 r. dokonał przelewu kwoty 6.087 zł i 1.000 zł na rachunek spadkodawczyni oszczędnościowo - rozliczeniowy (...) o nr (...) następnie w dniu 18.08.2017 r. dokonał wypłaty powyższych kwot, na pokrycie kosztów pogrzebu w kwocie 3.937 zł za usługi pogrzebowe, w kwocie 1.050 zł za obiad, w kwocie 1.100 zł za wieńce i w kwocie 1.000 zł za posługę pogrzebu, co potwierdzają faktury i dowód wpłaty (k.-207).

Zgodnie zaś z art. 55 ust. 1 pkt. 1 Prawa bankowego bank jest obowiązany wypłacić z rachunku osoby fizycznej (posiadacza rachunku) kwotę wydatkowaną na koszty pogrzebu posiadacza rachunku osobie, która przedstawiła rachunki potwierdzające wysokość poniesionych przez nią kosztów w wysokości nieprzekraczającej kosztów urządzenia pogrzebu zgodnie ze zwyczajami przyjętymi w danym środowisku.

Uczestnik J. G. złożył do Banku dowody poniesienia powyższych kosztów pogrzebu, których kopie przesłał Bank przy piśmie z dnia 2.01.2020 r. Wynika z nich bezspornie, iż kwotę 3.937 zł zapłacił za usługi pogrzebowe, 1.050 zł za obiad, 1.100 zł za wieńce i 1.000 zł za posługę pogrzebu (k.-206, 207). Dlatego należy przyjąć, iż kwota 7.087 zł nie wchodzi w skład spadku, gdyż została przeznaczona na koszty pogrzebu.

Na datę orzekania w niniejszej sprawie na powyższym rachunku pozostała kwota 1.915,44 zł, która podlegała podziałowi pomiędzy spadkobiercami (historia operacji k.-112).

W skład spadku wchodzi także wierzytelność wobec (...) Banku (...) S.A. w W. z tytułu środków zgromadzonych na lokacie oszczędnościowej Książeczce mieszkaniowej o nr (...) w kwocie 2.291,79 zł, co potwierdza informacja (...) z dnia 12.02.2018 r. (k.-41 akt I Ns 622/17).

Zdaniem Sądu w skład spadku wchodzi także wierzytelność wobec K. G. (3) w kwocie 10.000 USD. Fakt udzielenie powyższej pożyczki potwierdzają zeznania świadka K. G. (3) (k.-92v-93v), H. Z. (k.-93v-94v), I. G. (2) (k.-191v), W. M. (k.-191v-192) oraz zeznania uczestnika J. G. (k.-158v-159).

W ocenie Sądu zeznania powyższych świadków polegają na prawdzie albowiem są zgodne, spójne i przede wszystkim korespondują z oświadczeniem sporządzonym przez K. G. (3) w dniu 29.08.2009 r., w którym przyznał, iż „na dzień dzisiejszy jestem winien 10.000 USD” (oświadczenie k.-49 akt I Ns 622/17).

K. G. (3) podczas przesłuchania w charakterze świadka zeznał, iż zwrócił powyższą kwotę spadkodawczyni, która miała zniszczyć powyższe oświadczenie. Nie złożył jednakże żadnego dowodu potwierdzającego zwrot powyższej kwoty. Skoro zaś sporządził powyższe oświadczenie o pobraniu z konta matki powyższej kwoty, to w taki sam sposób powinien

uzyskać potwierdzenie jej zwrotu, co było w jego interesie. Brak zatem dowodu zwrotu powyższej kwoty powoduje, iż jako wierzytelność spadkodawczyni wchodzi w skład spadku po niej.

Spadkodawczyni I. G. (1) posiadała w (...) Banku (...) S.A. w W. rachunek oszczędnościowo - rozliczeniowy (...) o nr (...) ze stanem salda na datę otwarcia spadku w kwocie 4.758,41 zł, która została zlikwidowana w dniu 14.08.2017 r. przez J. G., co potwierdza historia operacji (k.-112). Jak wynika z informacji banku z dnia 10.06.2019 r. pełnomocnictwo ogólne do powyższego rachunku posiadał J. G. od dnia 9.11.2007 r. (informacja k.-111, zeznania J. G. k.-158v-159).

Uczestnik J. G. pomimo zobowiązania Sądu z dnia 5.12.2029r. nie wskazał na jakiej podstawie i na jaki cel przeznaczył powyższe środki. Dlatego też zdaniem Sądu uczestnik powinien rozliczyć się z powyższej kwoty z pozostałymi spadkobiercami.

Z informacji Banku (...) S.A. I Oddział w Ł. z dnia 9.01.2019 r. (k.-31) wynika, iż spadkodawczyni posiadała także lokatę w dolarach USA w nr (...), która została zlikwidowana w dniu 9.10.2008 r. w kwocie 10.043,54 USD i przeksięgowana na rachunek nr (...), z którego w dniu 9.10.2008 r. dokonano wypłaty kwoty 10.043,54 USD i w dniu 22.04.2009 r. dokonano przelewu w kwocie 266,82 USD na rachunek bieżący należący do J. G., zgodnie z jego dyspozycją jako pełnomocnika do rachunku (informacja (...) z dnia 9.01.2019 r. k.-31, historia operacji k.-112). Z powyższej informacji wynika także, iż Bank nie był w stanie ustalić kto dokonał w dniu 9.10.2008 r. wypłaty kwoty 10.043,54 USD. W tej dacie żyła spadkodawczyni, a zatem nie jest wykluczone, że to ona dokonała powyższej wypłaty. W takiej sytuacji zachodzi brak podstaw do zaliczenia powyższej kwoty do masy spadkowej. Również zdaniem Sądu nie ma podstaw aby przyjąć, iż powyższą kwotę zawłaszczył uczestnik J. G., co powodowało po jego stronie obowiązek rozliczenia się z powyższej kwoty z pozostałymi spadkobiercami.

Z powyższej informacji wynika, iż z powyższego rachunku w dniu 22.04.2009 r. dokonano przelewu w kwocie 266,82 USD na rachunek bieżący należący do J. G. oraz, że spadkodawczyni posiadała lokatę w dolarach USA na rachunku nr (...) w kwocie 35.334,11 USD, która została zlikwidowana w dniu 22.04.2009 r. i przeksięgowana na rachunek nr (...), z którego w dniu 22.04.2009 r. dokonano przelewu w kwocie 35.334,11 USD na rachunek bieżący należący do J. G., zgodnie z jego dyspozycją, jako pełnomocnika do rachunku (informacja (...) z dnia 9.01.2019 r. k.-31).

Uczestnik twierdził, iż powyższe środki stanowiły jego własność. Podczas przesłuchania w charakterze strony zeznał, iż powyższe środki pochodziły ze spadku po stryju w Austrii. W 2000 r. jego żona założyła sprawę rozwodową i w celu uniknięcia rozliczania się z nią powyższymi środkami przekazał je spadkodawczyni na przechowanie, która wpłaciła je na swoje konto, do którego posiadał upoważnienie. Następnie kiedy Polska weszła do UE przeniósł je na swoje konto. Twierdził zatem, iż w testamencie spadkodawczyni rozdysponowała jego środkami.

Spadkodawczyni w testamencie wskazała, że w „w banku przy ul. (...) w Ł. znajduje się kwota 33 tys., które należy podzielić na 4 części i przekazać każdą część: 1. K. G. (2). 2. A. G., 3. K. G. (1). Czwartą część pozostawiam memu synowi J....Natomiast Syn K. i M. G. już swoją sumę odebrał. Pieniądze w banku przy ul. (...), należały i należą do mego syna J., to samo dotyczy banku przy ul. (...). K. G. (3) polecam połowę sumy, odebranej w W., zwrócić swemu bratu J. G.” (testament k.-20 akt I Ns 622/17).

Jak wynika ze zbiorczej informacji z Centralnej informacji o rachunkach prowadzonych na nazwisko spadkodawczyni z dnia 27.05.2019 r. posiadała ona rachunek w (...) nr (...), (...), (...) oraz w Banku (...) S.A. nr (...) i (...) (k.-116).

Z informacji Banku (...) S.A. z dnia 9.01.2019 r. (k.-31) wynika, iż na powyższych rachunkach stan środków na datę otwarcia spadku wynosił 0 zł.

Jak Sąd powyżej ustalił na rachunku w (...) nr (...) pozostała kwota 1.915,44 zł, na rachunku nr (...) pozostała kwota 4.758,41 zł i na rachunku nr (...) pozostała kwota 2.291,79 zł.

Siedziba Banku (...) w Ł. mieści się przy ul. (...).

(...) Banku (...) S.A. w Ł. mieści się przy Al. (...). Oddział tego Banku mieścił się również przy ul. (...).

Pomimo zobowiązania Sądu o przesłanie historii operacji na powyższych rachunkach bankowych spadkodawczyni w celu ustalenia jakie środki znajdowały się na nich na datę sporządzenia testamentu tj. 28.08.2007 r. Bank przesłał historię operacji jedynie od 2000 r. z uwagi na okres przechowywani dokumentów (k.-111-112). A zatem nie było możliwe ustalenie czy spadkodawczyni w dacie sporządzania testamentu posiadała kwotę 33.000 zł czy USD, wskazaną w testamencie.

Powyższe operacje bankowe na rachunku (...) w postaci likwidacji lokaty w dniu 22.04.2009r. i przebiegowania na rachunek nr (...), z którego w dniu 22.04.2009 r. dokonano przelewu w kwocie 35.334,11 USD na rachunek bieżący należący do J. G., oraz na rachunku nr (...), przez likwidację w dniu 9.10.2008 r. w kwocie 10.043,54 USD i przebiegowania na rachunek nr (...), z którego w dniu 9.10.2008 r. dokonano wypłaty kwoty 10.043,54 USD i w dniu 22.04.2009 r. dokonano przelewu w kwocie 266,82 USD na rachunek bieżący należący do J. G., zostały dokonane za życia spadkodawczyni.

W ocenie Sądu jednakże uczestnik posiadał uprawnienie do dysponowania powyższymi kwotami albowiem posiadał stałe pełnomocnictwo bez ograniczeń udzielone przez spadkodawczynię do dysponowania jej rachunkami. Zatem na jego podstawie był uprawniony do dokonywania wszelkich operacji na powyższym rachunku tak jak jego właściciel.

Podkreślenia przy tym wymaga fakt, iż spadkodawczyni do chwili swojej śmierci nie odwołała powyższego pełnomocnictwa. Wnioskodawca zaś nie udowodnił w żaden sposób aby powyższe wypłaty odbywały się bez gody i wiedzy spadkodawczyni oraz aby kiedykolwiek zgłaszała jakiegokolwiek zastrzeżenia czy roszczenia z tytułu powyższych wypłat. Tym bardziej, iż jak wynika z treści testamentu i oświadczenia sporządzonego przez K. G. (3) spadkodawczyni dbała o własne interesy i miała rozeznanie co do posiadanych oszczędności i wierzytelności. Gdyby J. G. bezprawnie rozdysponował jej środkami, co miało miejsce na kilka lat przed otwarciem spadku z pewnością podjęła by w tym celu stosowne działania, mające na celu ich odzyskanie. Ponadto na uwagę zasługuje fakt, iż w testamencie wskazała, iż środki w banku na ul. (...) należą do J. G.. Jak Sąd powyżej ustalił na ul. (...) znajdował się oddział Banku (...) S.A. A zatem za wiarygodne należy przyjąć zeznania J. G., że powyższe środki stanowiły jego własność.

Biorąc zatem pod uwagę ustalony powyżej skład spadku oraz zgodny wniosek zainteresowanych aby podzielić powyższe środki, stosownie do wysokości przysługujących im udziałów Sąd na podstawie art. 688 kpc orzekł jak w pkt. I i II postanowienia.

Uczestnik J. G. w dniu 14.08.2017 r. zlikwidował rachunek spadkodawczyni oszczędnościowo - rozliczeniowy (...) o nr (...) w (...) Banku (...) S.A. w W. ze stanem salda na datę otwarcia spadku w kwocie 4.758,41 zł.

Uczestnik J. G. pomimo zobowiązania Sądu z dnia 5.12.2029r. nie wskazał na jakiej podstawie i na jaki cel przeznaczył powyższe środki. Dlatego też zdaniem Sądu uczestnik powinien rozliczyć się z powyższej kwoty z pozostałymi spadkobiercami na podstawie art.686 kpc.

Z tego też względu, Sąd zgodnie z pkt. III postanowienia, zasądził od J. G. na rzecz pozostałych uczestników postępowania spłaty, odpowiadające wysokości ich udziałów w spadku, wynoszących po 1/4 części (4.758,41 zł x 1/4).

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 520 § 1 kpc.

Na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) Sąd odstąpił od obciążania zainteresowanych nieuiszczonymi kosztami sądowymi, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.